

ธรรมนำถ้อยออกจากทุกข์

ปาฏิหาริย์ ที่ดับทุกข์ได้

พระพรหมบัณฑิต
พระพรหมบัณฑิต

ปาฏิหาริย์ ที่ดับทุกข์ได้

พระพรหมบัณฑิต
พระพรหมบัณฑิต

ปาฏิหาริย์ที่ดับทุกข์ได้

พุทธทาสภิกขุ

- พิมพ์ครั้งแรก : มีนาคม ๒๕๕๗
จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์สุภาพใจ
บริษัท ตถาตา พับลิเคชั่น จำกัด
ประธานกรรมการบริหาร : บัญญา เฉลิมชัยกิจ
กรรมการผู้จัดการ : โชนรังสี เฉลิมชัยกิจ
คณะที่ปรึกษา : ถาวร สิทธิโกศล, ประชา หุตานูวัตร,
ผ่องศรี ลือพร้อมชัย, สงวนศรี ตรีเทพประติมา
บรรณาธิการบริหาร : วรุฒม์ ทองเชื้อ
บรรณาธิการ : สนม นิลวรรณ
เลขานุการคณะบรรณาธิการ : กนกพร ถ้ำโคนทอง
ออกแบบปก/ศิลปกรรม : ณัฐพงษ์ ภาภิณฑ์, สุตารัตน์ ไส่สอง
ภาพประกอบ : ดุสิต อานา
ฝ่ายการตลาด : อัคคณัฐ ชุมนุ่ม, อรปราง อธิศิริธัญวงศ์
ฝ่ายขาย : มนูญชา ศิริวงษ์, อุตร ปัญญาชัย, นิธิวิทย์ วรรณภพพล
ฝ่ายโรงพิมพ์ : ไพบุลย์ ซาคริยานนท์, จีรวรรณ พยาชรินทร์กูร

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พุทธทาสภิกขุ

ปาฏิหาริย์ที่ดับทุกข์ได้.-- กรุงเทพฯ : ตถาตา, 2557.

120 หน้า.

1. ปาฏิหาริย์--แง่ศาสนา--พุทธศาสนา I. ชื่อเรื่อง.

294.3122

ISBN 978-616-7818-20-7

พิมพ์ที่ : ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ตถาตา พับลิเคชั่น จำกัด โทรศัพท์ ๐-๒๕๑๕-๖๗๙๗
จัดจำหน่าย : สายส่งสุภาพใจ บริษัท บুদ্ধ ใจ จำกัด
๒๑๔ ซ.พระรามที่ ๒ ซอย ๓๘ ถ.พระราม ๒ แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพฯ ๑๐๑๕๐
โทรศัพท์ ๐-๒๕๑๕-๒๖๒๑, ๐-๒๕๑๕-๖๕๐๗ โทรสาร ๐-๒๕๑๕-๗๗๘๔
แนะนำเพิ่มเติมติดต่อ : ✉ editor@booktime.co.th
🌐 www.booktime.co.th, 📘 /SukkhapabjaiPUB

คำนำสำนักพิมพ์

ปฏิหารีย์ที่ดับทุกข์ได้ หนึ่งในชุด ทางเดินชีวิต นับว่าเป็นหนังสือที่นำศึกษาอย่างยิ่ง เหมาะกับผู้อ่านทุกสาขาอาชีพที่ต้องการนำธรรมะไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สำนักพิมพ์สุภาพใจ ผลิตหนังสือของท่านพุทธทาสออกมาต่อเนื่อง ปีนี้เป็นปีที่ ๓๒ ในวาระครบรอบ ๑๐๗ ปีชาตกาล (๒๔๔๙-๒๕๕๖) และครบรอบ ๒๐ ปีมรณกาลท่านพุทธทาส (๘ กรกฎาคม ๒๕๓๖- ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖) จึงนำผลงานที่โดดเด่นยิ่งของท่านพุทธทาสกับท่านธรรมทาสสองพี่น้องร่วมอุทรมารวมชุดเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหลักดำเนินชีวิตขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับชาวบ้านจนถึงผู้ปฏิบัติธรรมะชั้นสูง ท่านพุทธทาสและท่านธรรมทาสได้ร่วมสายธารทางธรรมด้วยการก่อตั้งสวนโมกข์และธรรมทานมูลนิธิ เผยแผ่สื่อธรรม เช่น หนังสือพิมพ์พุทธศาสนา รายตรีมาส สองพี่น้องปุชนียบุคคลล้วนแต่มุ่งประโยชน์เผยแผ่ธรรมะร่วมกันจวบจนวาระสุดท้ายของท่าน

สำนักพิมพ์สุภาพใจ นำผลงานของท่านพุทธทาสและท่านธรรมทาสออกพิมพ์เผยแผ่ โดยให้ชื่อชุดว่า ทางเดินชีวิต ชุดนี้ มี ๕ เล่ม ประเดิมเริ่มแรกด้วยเล่ม การปฏิบัติธรรมสำหรับฆราวาส ผลงานเขียนของท่านธรรมทาส ในนามปากกา “ชาวพุทธผู้หนึ่ง” หนังสือเล่มกะทัดรัดที่เหมาะสมเป็นคู่มือปฏิบัติธรรมสำหรับฆราวาส เล่มที่ ๒ ถึงเล่มที่ ๕ เป็นผลงานของท่านพุทธทาส โดยรวบรวมบางเรื่องจากหนังสือธรรมโฆษณที่เล่มใหญ่หนาน้ำหนักมากและหนังสือธรรมะเล่มอื่นๆ มาพิมพ์เป็นเล่มเล็กกะทัดรัดถือถนัดมือ แล้วตั้งชื่อให้สั้น-จำง่าย โดยเล่มที่ ๒ คือเล่ม

ศิลปะครองชีวิต คัดสรรธรรมบรรยาย ๓ เรื่องจากหนังสือธรรมโฆษณ์ ๓ เล่ม เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับดำเนินชีวิตอย่างงดงามมีความสุข เล่มที่ ๔ ชื่อ **เล่มกรรมเห็นๆ เป็นวิทยาศาสตร์** ธรรมบรรยาย ๓ เรื่องจากธรรมโฆษณ์เล่มเดียว เล่มที่ ๕ ชื่อ **หนึ่งเดียวช่วยได้ ดับทุกข์** รวมธรรมบรรยาย ๕ เรื่องจากธรรมโฆษณ์ ๓ เล่มและหนังสือธรรมะเล่มตัวกู-ของกู

ส่วนเล่มที่ ๓ ที่ท่านกำลังถืออยู่นี้ ชื่อ **ปาฏิหาริย์ที่ดับทุกข์ได้** คัดเนื้อหา ๓ เรื่อง จากหนังสือชุดธรรมโฆษณ์ ๒ เล่ม คือ

เรื่องเกี่ยวกับปาฏิหาริย์ จากเล่ม **นวกานุสาสน์ เล่ม ๑**

เรื่อง ธรรมปาฏิหาริย์ จากเล่ม **นวกานุสาสน์ เล่ม ๑**

เรื่อง ปาฏิหาริย์แห่งอติมมยตา จากเล่ม **อติมมยตาประยุกต์**

นำมาพิมพ์รวมเล่มเดียวกันด้วยหลักคิด

เข้าใจปาฏิหาริย์

ปาฏิหาริย์ที่คัดสรร

สิ่งอัศจรรย์ที่คุณค้นขึ้นสู่โลกุตตระ

ตอนที่ ๑ **เรื่องเกี่ยวกับปาฏิหาริย์** อธิบายขยายความปาฏิหาริย์ ๓ อย่าง คือ อิทธิปาฏิหาริย์ (ปาฏิหาริย์ที่ทำโดยการใช้อุทฺธิ) อาเทศนาปาฏิหาริย์ (ปาฏิหาริย์คือการทหายใจ) อนุสาสนีปาฏิหาริย์ (ปาฏิหาริย์คือคำสั่งสอน) อนุสาสนีปาฏิหาริย์ เป็นการชี้แจงให้เข้าใจจนเขาทำตามความประสงค์หรือต้องการได้ เป็นประโยชน์สูงสุดคือดับทุกข์ได้

ตอนที่ ๒ **ธรรมปาฏิหาริย์** กล่าวถึงปาฏิหาริย์ของธรรมะว่า การเข้าถึงธรรมะหรือความจริงช่วยให้ดับทุกข์ได้ คือช่วยดึงคนออกมาจากความลุ่มหลง

เนื่องด้วยกิเลส ให้ออกมาจากสิ่งเลวร้ายทุกชนิด เปลี่ยนแปลงชีวิตจากคนที่มีทุกข์ให้เป็นคนมีสุข ให้เป็นคนประเสริฐ เปลี่ยนจากชาวบ้านธรรมดาให้เป็นพระอริยเจ้าได้

ตอนที่ ๓ ปาฏิหาริย์แห่งอัมมยตา กล่าวถึงอัมมยตามีปาฏิหาริย์สามารถนำไปสู่ความดับทุกข์อย่างน่าอัศจรรย์ ในบรรดาธรรมะทั้งหลายที่เป็นอนุศาสน์ปาฏิหาริย์นั้น ไม่มีธรรมะใดจะรุนแรงแก่กล้าหรือโลดโผนน่าอัศจรรย์ยิ่งกว่าอัมมยตา

ปาฏิหาริย์ทั้ง ๓ ตอน สำนักพิมพ์รวบรวมมาพอเป็นแนวทางเพื่อจุดประกายความคิดในการสร้างปาฏิหาริย์ที่พึงได้สำหรับตนด้วยตนเอง ไม่ต้องพึ่งปาฏิหาริย์ภายนอกซึ่งเสี่ยงต่อการถูกหลอก ผู้อ่านท่านใดอ่านแล้วยังรู้สึกว่ายังไม่กระจ่างชัด ก็ขอให้ศึกษาเพิ่มเติมได้จากหนังสือธรรมโฆษณที่ระบุไว้ข้างต้น หากมีสิ่งผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำหนังสือเล่มนี้ ต้องกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้

ปาฏิหาริย์คือสิ่งที่นำผู้เข้าถึงถอยออกจากทุกข์ ขอให้ท่านเข้าถึงสภาวะธรรมคุณมีปาฏิหาริย์ที่ดับทุกข์ได้จริงอยู่ในเนื้อตัวตลอดเวลา

ด้วยความเคารพในพระธรรม
สำนักพิมพ์สุขภาพใจ
มีนาคม ๒๕๕๗

สารบัญ

๑. เรื่องเกี่ยวกับปาฏิหาริย์ ๑๐

ปาฏิหาริย์เป็นเครื่องมือให้สำเร็จประโยชน์	๑๒
ประโยชน์ของปาฏิหาริย์	๒๒
พระพุทธเจ้าทรงกระทำอย่างอนุสาสนีปาฏิหาริย์	๒๔
ทุกสิ่งมีปาฏิหาริย์อยู่ในตัวเอง	๒๕
ศึกษากาลามสูตรให้เข้าใจ	๓๐

๒. ธรรมปาฏิหาริย์ ๔๐

ปัญหาที่เกิดจากปาฏิหาริย์	๔๓
อิทธิพลของสิ่งต่างๆ ทำให้เกิดอภิขมาหรือโทมนัส	๕๐
พระธรรมเป็นปาฏิหาริย์อย่างยิ่งอยู่ในตัวเอง	๕๒
ศึกษาให้เข้าใจคำตรัสว่า “ตนเป็นที่พึ่ง”	๕๖
ปาฏิหาริย์ของธรรมะเปลี่ยนแปลงได้	๕๘
สภาพของการเป็นอยู่ชอบ	๖๔

เป็นอยู่โดยชอบต้องไม่ประมาท	๖๕
ไม่ประมาทคือมีสติอยู่เสมอ	๖๗
พฤติกรรมของจิตที่เรียกว่า ปฏิจจสมุปบาท	๗๒
หิริ-โอตตปะช่วยทำให้ไม่ประมาท.....	๗๓

๓. ปาฏิหาริย์แห่งอตัมมยตา

๗๘

ให้จิตอยู่เหนืออิทธิพลของสิ่งแวดล้อม	๘๑
จิตอยู่เหนืออิทธิพลของสิ่งคู่.....	๘๓
ทำให้ไม่ต้องเผชิญกับกิเลส.....	๙๐
อตัมมยตาจุดจิตให้ขึ้นไปเหนือโลก	๙๔
ทำให้หลุดจากสิ่งผูกพัน.....	๙๗
ทำให้ง่ายแก่การปฏิบัติธรรม.....	๑๐๒
ให้มีนิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้.....	๑๐๓
ช่วยให้อยู่เหนือสิ่งศักดิ์สิทธิ์.....	๑๐๔
ทำให้อยู่เหนือความต้องการพระพุทธรูปเจ้า	๑๐๖
ช่วยให้พุทธศาสนาขึ้นอยู่เหนือสุด.....	๑๑๒

เรื่องปาฏิหาริย์ก็เป็นเรื่องสำคัญ
เรื่องหนึ่งสำหรับคนทั่วไป แต่แล้วสิ่งที่เรียก
ว่าปาฏิหาริย์นั่นเอง กลับเป็นเรื่องที่ทำให้
เกิดปัญหา หรือเป็นอุปสรรคในการที่จะถึง
พระพุทธรเจ้า.

เรื่องเกี่ยวกับปาฏิหาริย์*

การบรรยายในวันนี้ ก็จะได้กล่าวถึงพระพุทธเจ้า ซึ่งเราจะถือเอาเป็นที่พึงให้ถุภวิธียังๆ ขึ้นไปได้อย่างไร เลยนึกขึ้นได้ว่า จะได้กล่าวถึงสิ่งที่เรียกว่า **ปาฏิหาริย์** เพราะเป็นเรื่องที่เนื่องกันอยู่. เรื่องปาฏิหาริย์ก็เป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งสำหรับคนทั่วไป แต่แล้วสิ่งที่เรียกว่า **ปาฏิหาริย์** นั้นเอง กลับเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดปัญหา หรือเป็นอุปสรรคในการที่จะถึงพระพุทธเจ้า.

[ทบทวน.]

ในวันก่อนๆ ได้พูดถึงว่า เราทุกคนเกิดมาเพื่อเป็นลูกของพระพุทธเจ้า

* ธรรมบรรยายจากหนังสือธรรมโมฆะณั เล่ม **นวกานุสาสน์** (เล่ม ๑) หน้า ๑๗๙
เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

โดยเราจะรู้สึกตัวหรือไม่ก็ตาม, โดยที่บิดามารดาจะรู้สึกหรือต้องการ
อย่างนั้นหรือไม่ก็ตาม, แต่ตามธรรมชาติบังคับให้ต้องเป็นไปอย่างนั้น.
ถ้าไม่อย่างนั้นมันก็หลีกไม่พ้น คือจะต้องมีความทุกข์, **เพื่อจะไม่ม
ีความทุกข์ ก็ต้องมีภาวะเหมือนกับว่าเราเป็นลูกของพระพุทธเจ้า** คือ
ภาวะที่ธรรมะคุ้มครอง.

แล้วก็ได้ขอร้องว่า อย่าทำเล่นกับเรื่องนี้ คือจะต้องพยายามชำระ
สะสางสิ่งซึ่งเป็นปัญหาเป็นอุปสรรคอะไรต่างๆ ให้เราได้เข้าถึงความเป็น
อย่างนั้นให้จนได้ คือเรียกโดยอุปมาหรือโดยเปรียบเทียบว่า ความเป็น
ลูกของพระพุทธเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกที่เป็นบรรพชิต ก็มี
ขนบธรรมเนียมประเพณีเรียกว่า สมณะสากยปุตติยะ หรือว่าพุทธชินโรส
อะไรอย่างนี้อยู่แล้ว.

ซึ่งหมายความว่า ภิภษุทั้งหลายนั้นเป็นลูกของพระพุทธเจ้า นั้น
ก็เป็นธรรมเนียมมา ตั้งต้นด้วยการเป็นตามธรรมเนียม, แล้วก็ป็นโดย
วินัยที่บังคับไว้ อย่างในบทอนุศาสน์เป็นต้น. เดียวนี้ก็มาถึงที่มันจริงกว่านั้น
คือโดยสัจจะหรือโดยธรรมะ มันก็ต้องเป็นลูกของพระพุทธเจ้ากัน
ให้ได้จริงๆ นี่ปัญหาก็มีอยู่หลายอย่าง. ในวันนี้ก็จะพูดเฉพาะปัญหา
ที่เกี่ยวกับสิ่งที่เรียกว่า ปาฏิหาริย์.

[เริ่มการบรรยายครั้งนี้]

ปาฏิหาริย์มีไว้สำหรับคนโง่ นี่เป็นบทสูตรที่จะต้องจำไว้, แล้วจะเข้าไปสิ่งที่เรียกว่าปาฏิหาริย์ได้ในที่สุด คนมันโง่ ไม่มีสติปัญญาในการที่จะเข้าถึงธรรมะ หรือความจริงได้ โดยอำนาจของความจริง; ดังนั้นจึงต้องมีวิธีอื่น ซึ่งผู้ที่มีปัญญามีเมตตาเมธีกรุณา หรือมีความประสงค์อย่างใดก็ตาม จะต้องทำให้เขาเข้าถึงธรรมะนั้น โดยวิธีที่เรียกว่าปาฏิหาริย์.

ปาฏิหาริย์เป็นเครื่องมือให้สำเร็จประโยชน์

ที่นี้ขอให้ทราบไปเสียให้ตลอดว่า สิ่งทีเรียกว่าปาฏิหาริย์นี้มีมาแต่ตีกดาบรรพก่อนพระพุทธเจ้า แล้วก็ไมเกี่ยวกับธรรมะ ไม่เกี่ยวกับศาสนาก็มี, มันเป็นเรื่องของมันเองเรื่องหนึ่ง คือเป็นเรื่องของเครื่องมือที่จะทำให้สำเร็จประโยชน์ตามที่ตัวต้องการได้ ในลักษณะที่ **น่าอัศจรรย์** คือไม่ใช่ตามธรรมดา. สิ่งทีเรียกว่าฤทธิ หรือปาฏิหาริย์ เป็นของมีก่อน จะก่อนพุทธศาสนาหรือก่อนสิ่งทีจะเรียกว่าศาสนา ด้วยซ้ำไปก็หมายถึงปาฏิหาริย์อย่างง่าย ๆ อย่างเลวๆ.

คำว่า *ปาฏิหาริย์* นี้ ถ้าดูตามตัวหนังสือ อาจจะพูดได้ว่า *การนำไป หรือสิ่งทีจะทำให้เกิดการนำไปเฉพาะ* คือตรงตามจุดหมาย ตามตัวหนังสือ

ว่านำไปเฉพาะ แต่ความหมายของมันก็คือการนำไปตามความต้องการของผู้กระทำปาฏิหาริย์นั่นเอง, คำว่า *เฉพาะ* ในที่นี้หมายถึง *เฉพาะความต้องการของผู้ที่ทำการปาฏิหาริย์*. ฉะนั้นสิ่งใดที่เขาแสดงออกไป **ในลักษณะที่ครอบงำผู้อื่นได้** จนผู้อื่นต้องยอมทำตามประสงค์ของเขา อย่างน่าอัศจรรย์ นี้ก็เรียกว่าปาฏิหาริย์ทั้งนั้น, มีสำหรับใช้กับผู้อื่น. ต่อมาก็มาเป็นเรื่องที่จะใช้กับประโยชน์ของตนเอง ทำประโยชน์ให้แก่ตัวเอง, แต่มันก็ไม่พ้นจากที่จะไปทำเพื่อครอบงำผู้อื่น จึงจะเรียกว่า ปาฏิหาริย์.

โดยหลักทั่วๆ ไปที่กล่าวไว้ เรื่องปาฏิหาริย์นี้ ในพระคัมภีร์ก็มี, ในคัมภีร์ฝ่ายพุทธศาสนานี้กล่าวถึงปาฏิหาริย์ทุกอย่าง จัดไว้เป็น ๓ อย่าง หรือ ๓ ประเภท.

มีอิทธิปาฏิหาริย์ - ปาฏิหาริย์ที่กระทำโดยการใช้อุทธิ ใช้อิทธิ, อิทธิ แปลว่า ฤทธิ์. ฤทธิ์ แปลว่า *เครื่องให้สำเร็จ* แต่เขาหมายถึงอิทธิที่มันเป็นเรื่องทั่วๆ ไป นับตั้งแต่ว่ามันบังคับเอาหรือว่าจะอะไรเอาโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง, กระทั่งถึงมีฤทธิ์ชนิดที่คนกลัวเช่นว่า*ใครแสดงฤทธิ์ได้ เหาะได้ ดำดินได้ แปลงกายได้* ทำอะไรออกมาเป็นสิ่งที่น่ากลัวต่างๆ ได้เหล่านี้ทั้งหมดนี้รวมกันเรียกว่า *อิทธิปาฏิหาริย์* หรือ*ฤทธิ์ปาฏิหาริย์* มีมาแต่โบราณโบราณ, พวกยักษ์พวกมารพวกอะไรก็ทำได้, ชาวบ้านตามธรรมดาทำไม่ได้ ก็ต้องไปอบรม นี่ก็เป็นเรื่องทางจิตใจ *ฝึกฝนให้ถูกตามวิธีที่*

มีอยู่ ก็เกิดสิ่งที่เรียกว่า ฤทธานันต์ขึ้นมาได้.

ที่นี้ ๒ เขาเรียกว่า **อาเทศนาปาฏิหาริย์** เป็นเรื่องดกใจ ทายใจ อย่างนิ่มนวล อย่างไม่ต้องหวาดเสียว หรือว่าอะไรเหมือนกับฤทธิปาฏิหาริย์ ก็ทำให้อีกฝ่ายยอมแพ้ได้.

ที่นี้ ๓ อันสุดท้าย เรียกว่า **อนุสาสนีปาฏิหาริย์** คือการพูดจา ชี้ชวนสั่งสอน การชี้แจงให้เข้าใจ จนเขาทำตามความประสงค์ หรือความต้องการได้. นี่ใช้เหตุผล ก็เป็นปาฏิหาริย์ที่ใช้ใช้ในการสั่งสอนหรือเผยแผ่ศาสนา, ถือกันว่า พระพุทธเจ้าท่านใช้ปาฏิหาริย์อันนี้ อันที่ ๓ นี้ คือ คำสั่งสอน แต่มันมีความหมายพิเศษหรือยิ่งไปกว่านั้น เดียวก็จะลองว่าให้ฟัง, เราควรจะพูดกันถึงปาฏิหาริย์ ๓ อย่างนี้ให้เป็นที่เข้าใจก่อน เพื่อจะได้ไม่เอาปาฏิหาริย์ไปปนกับเรื่องบางชนิด ที่มันไม่ใช่ปาฏิหาริย์, แล้วก็จัดเป็นปาฏิหาริย์ไปหมด.

สำหรับการแสดงฤทธิ์ได้ ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมแพ้นั้น นี่พระพุทธเจ้าท่านรังเกียจว่า พวกอรรถพาลก็ทำได้ ถ้าพระสาวกหรือพระพุทธเจ้าเอง จะไปใช้ปาฏิหาริย์อย่างนั้นเข้า มันก็จะถูกเหมามาว่าเป็นเรื่องเดียวกัน. แล้วก็พานดูหมิ่นเอา ว่าใช้วิธีอย่างพวกอรรถพาลใช้. พวกยักษ์พวกมารใช้, พวกที่ไม่เชื่อสัตย์สุจริตทั้งหลายเขาก็ใช้ในการรบราฆ่าฟันในการเอาเปรียบผู้อื่น. มันมันเกี่ยวกับการใช้อำนาจจิตอย่างแรง มันจึงจะมีฤทธิ์

มีปาฏิหาริย์ขึ้นมาได้ คือให้มีการแสดงออกมา ในลักษณะที่น่าหวาดเสียว น่ากลัวหรือไม่น่าเชื่อ ก็จะเป็นไปได้ จนต้องยอมแพ้. เราได้ยินในเรื่อง หนังสือเรื่องจักรๆ วงศ์ๆ เรื่องที่เขาเรียกกันทำนองนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็เรื่อง*รามเกียรติ์*นี้ ใช้ปาฏิหาริย์ในการรบราฆ่าฟันกันคือแสดงฤทธิ์ แผลงฤทธิ์ แม้ว่าที่ใช้ไปในทางไม่ทำอันตรายใครก็มีคือ *เนรมิต*นั่น นี่ขึ้นมาให้คนเขากลัว ให้คนเขาเชื่อ, อย่างนี้ก็ยิ่ง *เรียกว่าอิทธิปาฏิหาริย์* เหมือนกัน ถ้าใช้ในการทำลายผู้อื่น ก็เรียกว่าอิทธิปาฏิหาริย์.

นี่โดยหลักใหญ่ๆ เราอาจจะมองดูได้ว่า เป็นเรื่องมายา คือไม่ใช่เรื่องจริง สิ่ง que แสดงออกมานั้นเป็นการแสดงด้วยการบังคับทางจิตใจ ให้เห็นอย่างนั้น : ให้รู้สึกอย่างนั้น, ให้ได้กลิ่นอย่างนั้น, ให้เจ็บปวดอย่างนั้น, เมื่อมีอำนาจจิตสูงกว่า ก็บังคับฝ่ายหนึ่งให้รู้สึกอย่างนั้น ตามผู้แสดงต้องการ; ที่มันกลัวจนขาดใจตายไปก็ได้; ถ้าต่างฝ่ายต่างมีฤทธิ์เท่ากัน ก็เลยทำอะไรกันไม่ได้ก็เลิกกันไป. นี้ส่วนที่นิรมิตขึ้นมาเป็นนั่นเป็นนี่ พอเสร็จเรื่องแล้วก็ เป็นสิ่งที่มิได้เหลืออยู่ คือหายไป ไม่มีร่องรอย, เพียงแต่บังคับให้เกิดขึ้นในความรู้สึกแก่ฝ่ายข้าศึก ช่วงขณะหนึ่งเท่านั้น, ที่แท้ก็คือเป็นมายา.

มีเรื่องที่มีพูดไว้ในคัมภีร์ฝ่ายพุทธศาสนา ในชั้นอรรถกถานี้ก็มิแล้วก็มีไม่น้อยเหมือนกัน, แสดงปาฏิหาริย์อย่างนั้นอย่างนี้ โดยพระเถระ

องค์นั้นองค์นี้; พอเสร็จเรื่องแล้วก็ไม่มีอะไรเหลืออยู่ คือเป็นมายา เหมือนกัน แสดงปาฏิหาริย์เนรมิตให้มีอะไรออกมา เป็นกุฏิวิหาร เป็น วัตวาอาราม เป็นข้าวปลาอาหารอะไรก็สุดแท้ แต่เสร็จแล้วก็**ได้มีอยู่จริง ก็หายไปในเวลาที่กำหนดไว้**. เพราะฉะนั้นจึงใช้**ปาฏิหาริย์นี้เนรมิตข้าว กินไม่ได้**, เนรมิตกุฏิวิหารอยู่อย่างถาวรไม่ได้ ยังต้องไปบิณฑบาต หรือ ยังต้องไปให้คนเขาปลูกกุฏิวิหารให้อยู่ อยู่นั่นเอง.

ดังนั้น สรุปความว่า เรื่อง**อิทธิปาฏิหาริย์**นี้มันเป็นเรื่อง**ที่แสดงออกมาด้วยกำลังของจิต** เพื่อกระทำแก่บุคคลฝ่ายตรงข้าม ช่วงขณะชั่วเหตุการณ์ แต่มันมีแรงมากจนบุคคลฝ่ายที่ถูกกระทำนั้นไม่รู้ว่าเป็นเรื่องมายาหรือเป็นเรื่องเล่นตลก, มันรู้สึกจริงจังในขณะหนึ่ง จึงได้ยอมแพ้ หรือถึงกับตายไป เพราะการกระทำที่เข้าใจไม่ได้นี้. ดังนั้น **เราอย่าไปหลงเชื่อปาฏิหาริย์ชนิดนี้ ให้มากเกินความจริงไป**; ในหมู่คนโบราณที่ไม่มีอะไรบวมนจิต ก็มีจิตใจสูงเข้มแข็งอบรมกันแต่ทางจิต ก็มีกำลังจิตสูง, แล้วประชาชนก็มีกำลังจิตใจอ่อนมันก็ทำได้ อิทธิปาฏิหาริย์ก็เป็นสิ่งที่ทำได้.

ครั้นมาถึงสมัยนี้ ผู้ที่จะบำเพ็ญฤทธิ์นั้น มันเป็นคนที่มีจิตใจเลว. เห็นแก้วตฤณนิยมนี้อ่อนหนึ่ง, มันก็ไม่มีกำลังใจพอที่จะเป็นสมาธิหรือแสดงฤทธิ์ได้. ที่นี้ประชาชนทั้งหลายก็ฉลาดมีจิตใจเข้มแข็ง มันก็บังคับไม่ได้, เรื่องอิทธิปาฏิหาริย์มันก็เลยสลายตัวไปเอง ยังเหลืออยู่ก็แต่เป็นเรื่องของคนโง่งที่สุด คือโง่ไปกว่านั้น มันอยากจะเชื่อ มันก็สมมติเชื่อเอาไปตามข่าวเล่าลือ มันกลายเป็นข่าวเล่าลือหรือเป็นมายา ยิ่งขึ้นไปอีก. ที่นี้เชื่อผี เชื่อสาว เชื่อเทวดา, แม้แต่พระพุทธรูปก็มีปาฏิหาริย์ กินเด็กได้, ทำให้คนมีบุตรได้ อะไรได้, มันก็เป็นเรื่องโง่งกว่าธรรมดา ซึ่งเรามีไว้ระดับหนึ่งสำหรับให้เชื่อปาฏิหาริย์, นี่ก็เป็นเครื่องชี้ให้เห็นชัดว่า เรื่องปาฏิหาริย์เป็นเรื่องของคนโง่ หรือคนโง่งที่สุด.

ที่นี้เรื่องอาเทศนาปาฏิหาริย์ ปาฏิหาริย์ด้วยการดักใจหรือทลายใจนั้นก็เหมือนกันอีก ต้องมีจิตใจพิเศษ, คือมีจิตที่มีสมาธิพิเศษ อบรมมาเป็นพิเศษ มันจึงจะอ่านความรู้สึกของผู้อื่นได้, ที่ทำให้ดีที่สุดถึงที่สุด ก็คือว่า อ่านความรู้สึกของฝ่ายที่ตรงกันข้ามได้ เพราะคนทุกคนมันก็มีความรู้สึกคิดนึกอะไรอยู่. ที่นี้เมื่ออีกคนหนึ่งมันสามารถที่จะใช้กระแสจิตของตัวเองหรือมองหรือสัมผัสผัสสะจิตของอีกคนหนึ่งมันก็ยิ่งกว่าทลายมันไม่ใช่ทลาย มันอ่านไปตามนั้น.

ดังนั้น มันจึงบอกได้ว่าเป็นปาฏิหาริย์ เป็นวิชาเล่นกลชนิดหนึ่ง ในสมัยโบราณเขาเรียกว่า มนต์มณิกา หรือ มณิกามนต์ มณิกามนต์ มนต์มณิกา ฝึกถึงที่สุดแล้วก็หายใจผู้อื่นได้, เรื่องนี้เป็นเรื่องธรรมดา อยู่มาก.

เมื่อเล็กๆ ผมก็เคยสังเกตการเล่นชนิดนี้ คืออาจารย์ให้เราเด็กๆ เล็กๆ หลากๆ คนด้วยกัน กำอะไรไว้ในมือ เป็นก้อนกรวดเล็กๆ เป็นเม็ด ผลไม้เล็กๆ หรือเป็นอะไรก็ได้แต่จะหาได้ กำไว้ก็ขึ้นก็เม็ด เอามาให้ อาจารย์บอก ทายว่ากำอยู่ที่เม็ด, การทายมันก็ถูกเป็นส่วนมาก เพราะว่าเรากลัวว่าจะหายถูก เรารู้อยู่ว่ามันก็เม็ด ในใจของเรามันก็ภาวนาอยู่ แต่จำนวนนั้น; เช่น ๓ เม็ดอย่างนี้ มันก็คิดอยู่แต่ว่า ๓ เม็ด แล้วกลัวว่าเขาจะหายถูก. ถ้าเขาอ่านใจเราได้ เขาก็เห็นเลข ๓ ในใจเรา ไม่ใช่เห็นตัวเลข คือว่ารู้สึกว่าไอ้ ๓ นี้มันแน่นอน ยิ่งไปดูหน้าดูตา เพ่งที่ลูกตา เด็กๆ เหล่านั้นอีก มันก็ยิ่งง่ายขึ้น. นี่เป็นตัวอย่างเล็กๆ น้อยๆ ที่จะอธิบายคำว่า การทายใจนี้ทำได้อย่างไร.

นี่คนที่สมาธิมาก มีสมาธิลึก มันบังคับได้มากกว่านั้น นี่เขาเชื่อกันว่ากระแสความคิดนี้มันมีอยู่เป็นพลังอะไรอันหนึ่ง ที่ออกมาจากจิตใจของคน แม้ไปโดยรอบ, ถ้าคนมีจิตใจดีมีสมาธิสูง ทำจิตสำหรับต้อนรับกระแสความรู้สึกที่แผ่อยู่นั้นได้มันก็อ่านออกหมดได้, ดังนั้น

จึงรู้ว่าเขากำลังคิดอย่างไร.

รวมความไปแล้ว ก็เป็นเรื่องทางจิตที่มีสมาธิอย่างเดียวกันกับ
อิทธิปาฏิหาริย์ ยิ่งจิตเป็นสมาธิได้มากเท่าไร ก็ยังสามารถจะอ่านจิตใจ
หรือความรู้สึกของผู้อื่นได้มากเท่านั้น; ดังนั้น จึงผิดธรรมดาถึงขนาดที่
เรียกว่าปาฏิหาริย์หากินได้. ครั้งกระโน้นเขาใช้มโนมยิทธิหากินได้
หรือว่าทำอะไรที่มันมากไปกว่านั้น ซึ่งมันก็ต้องเป็นเรื่องทุจริตอันธพาล
อีกอยู่ดี จึงจะเอาประโยชน์ของผู้อื่นมาเป็นของตนได้. แต่ความมุ่งหมาย
ใหญ่ๆ กว้างๆ ก็คือว่าให้เขายอมแพ้หรือทำตามประสงค์ของผู้แสดง
ปาฏิหาริย์. นี้ก็เลยได้ทั้ง ๒ อย่าง จะแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ก็ได้,
อาเทศนาปาฏิหาริย์ก็ได้, เขาก็ยอมทำ จะยอมหรือไม่ยอมก็พุดยาก แต่
เขาจะต้องทำตามความประสงค์.

แนะนำหนังสือชุดทางเดินชีวิต

ธรรมชาติสรรจากชุดธรรมโฆษณ์ของท่านพุทธทาส และหนังสือบางเล่มของท่านธรรมทาสน้องชายท่านพุทธทาส มีทั้งหมด ๕ เล่ม คือ

๑. การปฏิบัติธรรมสำหรับฆราวาส

ชาวพุทธผู้หนึ่ง (ธรรมทาส)

หนังสือสำหรับฝึกปฏิบัติธรรมด้วยตนเองสำหรับฆราวาส ผู้ครองเรือน พร้อมแบบฝึกหัดท้ายเล่ม

๒. ศิลปะครองชีวิต

พุทธทาสภิกขุ

หนังสือที่ควรอ่าน เพื่อเลื่อนขั้นชีวิตตัวเองให้พ้นทุกข์ เหมาะทั้งบรรพชิตและฆราวาสที่ต้องการครองชีวิตอย่างงดงามและมีความสุข

๓. ปาฏิหาริย์ที่ดับทุกข์ได้

พุทธทาสภิกขุ

หนังสือที่ทำให้เข้าใจปาฏิหาริย์ถูกต้อง พร้อมแนวทางดับทุกข์อย่างสมบูรณ์แบบ

๔. กรรมเห็นๆ เป็นวิทยาศาสตร์

พุทธทาสภิกขุ

สอนเรื่องกรรมในชีวิตประจำวันที่สัมผัส รับรู้ และเห็นผลจริงตามหลักวิทยาศาสตร์หรือหลักปฏิจจสมุปบาท

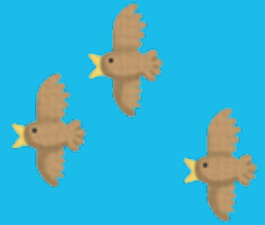
๕. หนึ่งเดียว ช่วยได้ ดับทุกข์

พุทธทาสภิกขุ

เสนอแนวทางดับทุกข์แบบลัดสั้น ตรงไปยังหัวใจพุทธศาสนา ด้วยสิ่งที่เรียกว่า “ธรรมะคำเดียว” หรือ “หนึ่งเดียว”

ปาฏิหาริย์ ที่ดับทุกข์ได้

พุทธทาสภิกขุ

“ความจริงเป็นสิ่งที่มิปาฏิหาริย์อยู่ในตัวมันเอง
ถ้าเราเข้าถึงความจริง ความจริงมันจะใช้ปาฏิหาริย์ของมัน
จะพาเราไปในทางที่ปลอดภัย”

พุทธทาสภิกขุ

ท่านพุทธทาสหยิบยกเรื่องปาฏิหาริย์มาอธิบายให้เข้าใจ
มุ่งเน้นที่เป็นไปเพื่อความดับทุกข์

“ปาฏิหาริย์ที่ดับทุกข์ได้” มาจากการนำธรรมบรรยาย ๓ เรื่อง
จากหนังสือธรรมโฆษณ์ ๒ เล่ม

- เรื่อง เรื่องเกี่ยวกับปาฏิหาริย์ จากเล่ม นวกานูสาสน์ เล่ม ๑
- เรื่อง ธรรมปาฏิหาริย์ จากเล่ม นวกานูสาสน์ เล่ม ๑
- เรื่อง ปาฏิหาริย์แห่งอติมมยตา จากเล่ม อติมมยตาประยุกต์
มาพิมพ์รวมเล่มในแนวคิด...

เข้าใจปาฏิหาริย์

ปาฏิหาริย์ที่คัดสรร

สิ่งอัศจรรย์ยุดันสู่โลกุตระ

มาเข้าใจในปาฏิหาริย์ ปฏิบัติเพื่อมิปาฏิหาริย์ที่ดับทุกข์ได้ทันเวลา

ปาฏิหาริย์ที่ดับทุกข์ได้ ชุด ทางเดินชีวิต

สุขภาพใจ

f SukkhapabjaiPUB

AA 0316 ศาสนาและปรัชญา

ISBN 978-616-7818-20-7

9 786167 818207

www.booktime.co.th

80.-

ภาพ : ดุสิต อำนา